

ІНФОРМАЦІЯ

для суб'єктів персональних даних щодо вимог Закону України
«Про захист персональних даних» від 01 червня 2010 року № 2297-VI

МВС активно впроваджує електронні сервіси, функціонування яких ґрунтується на автоматизації процесів обробки значних масивів персональних даних, зокрема в процесі надання адміністративних послуг та в інших сферах, що передбачають електронну взаємодію між людиною та державною інституцією.

У зв'язку з широкомасштабністю цифровізації адміністративно-управлінських процесів та з метою поліпшення стану забезпечення прав і свобод людини і громадянина при обробці персональних даних у системі органів МВС, звертаємо увагу громадян на права, закріплені в національному законодавстві, як суб'єктів персональних даних, зокрема, стосовно надання доступу до інформації про себе.

В Україні правові відносини, пов'язані із захистом і обробкою персональних даних, регулює Закон України «Про захист персональних даних» (далі – Закон), який спрямований на захист основоположних прав і свобод людини і громадянина. Лише обробка, що відповідає його положенням, розглядатиметься як така, що відповідає принципу законності.

Згідно із статтею 2 Закону фізична особа, персональні дані якої обробляються, є суб'єктом персональних даних.

Відповідно до цієї ж статті Закону згода суб'єкта персональних даних – добровільне волевиявлення фізичної особи (за умови її поінформованості) щодо надання дозволу на обробку її персональних даних відповідно до сформульованої мети їх обробки, висловлена в письмовій формі або у формі, що дає змогу зробити висновок про надання згоди.

Зазначене визначення містить дві ознаки згоди на обробку персональних даних: **добровільність** (відсутність прямого або опосередкованого примусу при її наданні) та **поінформованість** (означає, що перед наданням згоди суб'єкт повинен отримати достовірну інформацію про те, ким, з якою метою, в який термін будуть оброблятися його персональні дані, кому будуть передаватися, які саме дані, а також про права, визначені Законом).

Разом з тим, якщо Законом покладено обов'язок на певний орган державної влади обробляти персональні дані, до прикладу для оформлення паспорта громадянина України, накладення штрафів, стягнення податків тощо, то ні заперечення особи, ні відмова, ані застереження не можуть бути виконані.

Отже, додаткове надання згоди не відповідає її основній умові – добровільності, оскільки в зазначених випадках особа не може відмовитися від надання згоди, відкликати її чи заперечити проти обробки персональних даних.

Відповідно до статті 6 Закону мета обробки персональних даних має бути чітко сформульована і відповідати законодавству про захист персональних даних. Склад та зміст персональних даних мають бути відповідними, адекватними та ненадмірними стосовно визначеної мети їх обробки.

Крім того, не допускається обробка даних про фізичну особу, які є конфіденційною інформацією, без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини.

Згідно з положеннями статті 8 Закону **суб'єкт персональних даних має право:**

1) знати про джерела збирання, місцезнаходження своїх персональних даних, мету їх обробки, місцезнаходження або місце проживання (перебування) володільця чи розпорядника персональних даних або дати відповідне доручення щодо отримання цієї інформації уповноваженим ним особам, крім випадків, установлених законом;

2) отримувати інформацію про умови надання доступу до персональних даних, зокрема інформацію про третіх осіб, яким передаються його персональні дані;

3) на доступ до своїх персональних даних;

4) отримувати не пізніше як за 30 календарних днів з дня надходження запиту, крім випадків, передбачених законом, відповідь про те, чи обробляються його персональні дані, а також отримувати зміст таких персональних даних;

5) пред'являти вмотивовану вимогу володільцю персональних даних із запереченням проти обробки своїх персональних даних;

6) пред'являти вмотивовану вимогу щодо зміни або знищення своїх персональних даних будь-яким володільцем та розпорядником персональних даних, якщо ці дані обробляються незаконно чи є недостовірними;

7) на захист своїх персональних даних від незаконної обробки та випадкової втрати, знищення, пошкодження у зв'язку з умисним приховуванням, ненаданням чи несвоєчасним їх наданням, а також на захист від надання відомостей, що є недостовірними чи ганьблять честь, гідність та ділову репутацію фізичної особи;

8) звертатися із скаргами на обробку своїх персональних даних до Уповноваженого або до суду;

9) застосовувати засоби правового захисту в разі порушення законодавства про захист персональних даних;

10) вносити застереження стосовно обмеження права на обробку своїх персональних даних під час надання згоди;

11) відкликати згоду на обробку персональних даних;

12) знати механізм автоматичної обробки персональних даних;

13) на захист від автоматизованого рішення, яке має для нього правові наслідки.

Звертаємо особливу увагу на реалізацію суб'єктами персональних даних права на доступ до інформації про себе.

Кожному громадянину гарантовано право безоплатно знайомитися в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, установах і організаціях з відомостями про себе, які не є державною або іншою захищеною законом таємницею.

Відповідно до статті 16 Закону суб'єкт персональних даних має право на одержання будь-яких відомостей про себе в будь-якого суб'єкта відносин, пов'язаних з персональними даними, за умови надання запиту, що містить прізвище, ім'я та по батькові, місце проживання (місце перебування) і реквізити документа, що посвідчує фізичну особу, яка подає запит.

Частина шоста статті 16 Закону містить застереження про те, що суб'єкт персональних даних має право на одержання будь-яких відомостей про себе за умови надання вказаних даних, **«крім випадків, установлених законом».**

Слід зауважити, що обмежуючи доступ суб'єкта персональних даних до його персональних даних, державний орган повинен продемонструвати, що таке обмеження є законним, переслідує легітимну мету, є необхідним у кожному конкретному випадку та не перешкоджає реалізації інших, гарантованих державою, прав людини.

Наголошуємо також, що відповідно до статті 24 Закону володільці, розпорядники персональних даних та треті особи зобов'язані забезпечити захист цих даних від випадкових втрати або знищення, від незаконної обробки, у тому числі незаконного знищення чи доступу до персональних даних.